

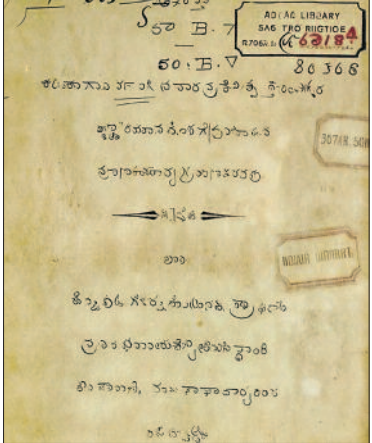


ಮುಂದೆ ರಘುನಾಥಾಚಾರಿ ಅವರು ಪಂಚಾಂಗ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಂಚಿ ಕಾಮಕೋಟಿ ಪೀಠದ ಜಗದ್ಗುರುಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದರು; ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದಾದ ಒಂದು ಶೀತಲ ಸಮರದ ಸುಳಿವು ಇಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ 150 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಸಮರ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

'ಪೂರ್ಣ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ವಿವರವು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ, 1871ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಚೆನ್ನಿನ ಅಡ್ವಾರ್ ಪುರಾತತ್ವ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಆವೃತ್ತಿಯೂ ಲಭ್ಯವಿದೆ (ಪುಸ್ತಕದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರತಿ ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು: https://archive.org/details/1891_20211124). ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಪುರಾಣ - ಈ ಎರಡೂ ಶಬ್ದಗಳೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕೇಳುವುದರಿಂದ, ಇದರ ಮುಖಪುಟದ ಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಪುರಾಣ' ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಖಗೋಳ ಗ್ರಂಥ ಎಂಬ ಅಂಶ ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಪಂಡಿತರ ನಡುವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಾದವಿವಾದಗಳ ಈ ಗೊಂದಲದ ಬಗ್ಗೆ ಸುಳಿವು ಕೊಡುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪುಸ್ತಕ ಕೂಡ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಆರೈವ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. 'ಖಚರದರ್ಪಣ' ಎಂಬ ಈ ಕರಣ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲದ ಜಟಾವಲ್ಲಭ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ತನೂಭವ ಕೃಷ್ಣ ದೈವಜ್ಜ ಎಂಬುವರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು: <https://eap.bl.uk/archive/file/EAP673334>). ಇದು ಶಂಕರ ಭಗವತ್ತಾದರು ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥದ 'ಕರ್ನಾಟ ಟೀಕಾ' ಎಂದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ 'ಭಾವಬೋಧಿನಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಮೂಲ ಗ್ರಂಥದ ಕರ್ತೃ ಶಂಕರ ಭಾರತೀಂದ್ರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'ಕರಣಕುತೂಹಲ' ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಂತೆ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಾಯಗಳೂ ಇವೆ. ಲೆಕ್ಕಗಳೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತವೆ. 1871ರ ಗ್ರಹಣದ ಸಮಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕುಂಡಿನೀಪುರ ಎಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. 16 ಡಿಗ್ರಿ ಅಕ್ಷಾಂಶದ ಇದು ಇಂದಿನ ಬೀದರ್‌ನ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 100 ಮೈಲಿ ದೂರದ ಊರು. ಯಾವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದವರೆಗೂ ಗ್ರಹಣ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಮತ್ತು ಎರಡು ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಭಾವ ಸಂವತ್ಸರದ ವೈಶಾಖ (1878ರ ಮೇ 1) ಮತ್ತು ಸರ್ವಜಿತ್ ಮಾಘ ಮಾಸ (1888ರ ಜನವರಿ 28) - ಇವು ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣಗಳು. ಇವುಗಳ ಸಮಯಗಳು ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. 1874ರ ಭಾವ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 10) ಮತ್ತು 1879ರ ಬಹುಧಾನ್ಯದ ಪುಷ್ಯ



ಗ್ರಹಣದ ಕುರಿತಂತೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದ್ದ 'ಪೂರ್ಣ ಸೂರ್ಯ ಗ್ರಹಣ ವಿವರವು' ಹಾಗೂ 'ಖಚರದರ್ಪಣ' ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಮಾಸದ್ದು (1879ರ ಜನವರಿ 18) ಸೂರ್ಯ ಗ್ರಹಣಗಳು. ಇವುಗಳ ಸಮಯಗಳು ಏನೇನೂ ತಾಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಗ್ರಹಣ ನಡು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. 'ದೃಷ್ಟಿಧ್ವಂಸದಿಂದ ಸಾಧಿತ ತಿಥ್ಯಾದಿಗಳು ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಕರಾಂಶವಾದದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಸಭಾಜನ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಕರುಂಗಳ ಕೃಷ್ಣ ದೈವಜ್ಜರಿಂದ ಖಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಇರುವ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥ ವಿಸ್ತಾರ ಭೀತಿಯಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ.'

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿರುವ ಕರುಂಗಳ ಕೃಷ್ಣ ದೈವಜ್ಜ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮೂಲಕ ಈ ಎರಡೂ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ.

ಹೀಲಿಯಂ ಸುಳಿವು
1868ರ ಸೂರ್ಯ ಗ್ರಹಣವನ್ನು ಮಚಲೆಪಟ್ಟಣದಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ನಾರಮನ್ ಪಾಗ್ನ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ತಂಡ ಸೌರ ರೋಹಿತದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಗೆರೆಯೊಂದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಸೌರ ರೋಹಿತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗೆರೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಧಾತುವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಮುಂತಾದ ಧಾತುಗಳಿರುವುದನ್ನು ಆಗಲೇ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹೊಸ ಗೆರೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷವಾದದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹೀಲಿಯಂ ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಡಲಾಯಿತು. 1995ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೂ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಇದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಚಿಂತಾಮಣಿ ರಘುನಾಥಾಚಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವುದು ಹೀಗೆ: 'ತಿರುನಲ್ಲೇಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಿರಂಗುಳ ಕೃಷ್ಣಾ ಜೋಯಿಸರೆಯವರು ವಟ್ಟು ಜ್ಯೋತಿಷ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು ಮೇಲೆ ಕಾಣ ಪಡಿಸಿದ ವಿಭವ ಸಂವತ್ಸರದ ಗ್ರಹಣವನ್ನು ಕುರಿತು ವಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಚುರ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಜ್ಯೋತಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾಗಿಯೂ ಗಣಿತಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿದೂ ಗಣಿತ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿವಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಿದ್ಧಾಂತದೊಳಗೆ ಹೇಳಿದ ಗ್ರಹಗತಿತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗಣಿತ ಮಾಡಿದ್ದಾರಾದ್ದರಿಂದ ಪೂರ್ಣಭಾಯಾ ವ್ಯಾಪಿಸುವ ದೇಶಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಸ್ವರ್ತಾದಿ ಕಾಲಗಳೊಳಗೂನೂ ವಂದು ಘಳಿಗವರೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗ್ರಹಣದ ನಿಮೀಲನೋನ್ಮೀಲನಾನಂತರ ಕಾಲವು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ವಿನಾಡಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲೆಯದೆಗೊಡದ ಹಾಗೆ ಯಿರುವಲ್ಲಿ ಯೀ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ವಿನಾಡಿಗಳು ಬರದು ಇದ್ದಾರೆ.'

ಇಲ್ಲೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ದೈವಜ್ಜರು ಎರಡನೆಯ ಗ್ರಹಣದ (1879ರದ್ದು) ಲೆಕ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೇವಲ 48 ನಿಮಿಷಗಳಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಆನ್‌ಲೈನ್ ತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಈ ಸಮಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 3 ನಿಮಿಷ ಮೊದಲು ಗ್ರಹಣದ ಆರಂಭ. (ಆದರೆ ಈ ಪುಸ್ತಕ 48 ನಿಮಿಷ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ). ಬಹುಶಃ ಮಾಗಡಿಗೆ ಮೂರು ನಿಮಿಷ ಕಂಡಿರಬಹುದು. ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷ! ಯಲಹಂಕಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪೂರ್ವದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅದು ಕಾಣಲೇ ಇಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ನಿಖರತೆ ಅಂದು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.